

Podstawowe dane osobowe recenzenta:

prof. Mieczysław Szlezer

prof. zw. AM w Krakowie

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

Adres do korespondencji:

[Redacted address information]

Kraków, dnia 14.09.2016 r.

Zleceniodawca opinii:

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, Wydział V Instrumentów Smyczkowych, Harfy i Gitary, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku, tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 r. Nr.164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy:

1. Uchwały Rady Wydziału Instrumentów Smyczkowych, Harfy i Gitary z dnia 27 czerwca 2014 roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana mgr Pawła Maślanki, przewodu na stopień doktora nauk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka,
- wyznaczenia promotora.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz.595, ze zmianami Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 roku, tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do przeprowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka. Liczba uprawnionych członków Rady wynosiła 20 osób. Liczba zaliczonych do minimum kadrowego wynosi 20 osób. Na posiedzeniu obecnych było 15 uprawnionych członków Rady. Oddano 15 głosów ważnych: 12 za wszczęciem przewodu doktorskiego i 3 głosy przeciwne. Głosów wstrzymujących nie było. W głosowaniu za wyznaczeniem osoby prof. Henryka Tritta promotorem oddano 15 głosów ważnych: 11 za , 2 głosy wstrzymujące i 2 głosy przeciwne. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

2. Protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 8 lutego 2016 w sprawie: wyznaczenia mojej osoby recenzentem w przewodzie doktorskim mgr Pawła Maślanki. Liczba uprawnionych członków Rady wynosiła 25 osób. Na posiedzeniu obecnych było 14 uprawnionych członków Rady. Oddano 14 głosów ważnych – wszystkie „za”. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Pan mgr Paweł Maślanka rozpoczął naukę gry na skrzypcach w wieku siedmiu lat w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Rudzie Śląskiej, następnie kontynuował w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. F. Chopina w Bytomiu w klasie skrzypiec Jacka Siemka. W 2010 roku ukończył studia muzyczne na Uniwersytecie Muzycznym im. F. Chopina w Warszawie w klasie prof. Krzysztofa Podejki.

Jest laureatem kilku ogólnopolskich konkursów skrzypcowych m.in. w Warszawie, Zielonej Górze, Poznaniu, Katowicach, Łodzi, Gdańsku.

W 2008 roku rozpoczął współpracę z orkiestrą Sinfonia Varsovia. Z orkiestrą dokonał wielu nagrań płytowych obejmujących repertuar od muzyki barokowej po muzykę współczesną oraz odbył liczne turnee na festiwalach muzycznych w Polsce i w wielu krajach Europy (Francja, Szwecja, Czechy, Portugalia, Hiszpania, Szwajcaria, Niemcy, Japonia – Tokyo, Kanazawa) u boku takich artystów jak: Nigel Kennedy, Ivo Pogorelich, Martha Argerich, Anne-Sophie Mutter, Maksym Vengerov. Obecnie jest I koncertmistrzem w Filharmonii im. M. Karłowicza w Szczecinie, nauczycielem w ZSM oraz asystentem na Wydziale Instrumentalnym w Akademii Sztuki w Szczecinie.

Z obowiązku recenzenckiego, pragnę w tym miejscu nadmienić, iż dokumentacja dorobku artystycznego Pana mgr Maślanki została przygotowana starannie. Pomimo, iż działalność artystyczna doktoranta nie podlega ocenie, należy stwierdzić, że udokumentowana aktywność koncertowa Pana mgr Maślanki spełnia minimalne oczekiwania wobec młodego pracownika naukowo-dydaktycznego w zakresie własnego rozwoju artystycznego. Na uznanie zasługuje praca pana Maślanki w charakterze koncertmistrza Filharmonii szczecińskiej.

Ocena Pracy Doktorskiej:

Praca doktorska **Pana mgr Pawła Maślanki** składa się z dzieła artystycznego utrwalonego na nośniku elektronicznym i jego opisu, które tworzą logicznie przemyślaną całość. Praca

doktorska zatytułowana: „**Polska sonata skrzypcowa epoki postromantyzmu i jej znaczenie w literaturze europejskiej**„ zrealizowana pod kierunkiem promotora prof. dr hab. Henryka Tritta przedstawia interesujący, a w Polsce tylko częściowo zbadany aspekt obecności polskiej sonaty skrzypcowej epoki postromantyzmu w literaturze europejskiej.

Dzieło artystyczne składa się z następujących pozycji repertuarowych: Władysław Żeleński – sonata F – dur op.30 i Antoni Rutkowski – sonata c – moll op.5. Wszystkie utwory w wykonaniu doktoranta oraz pianistki p. Anny Faras zostały profesjonalnie zarejestrowane i wydane.

Pan mgr Paweł Maślanka, którego dysertację doktorską tutaj oceniam przedstawia się nam w zarejestrowanym dziele artystycznym, jako skrzypek dysponujący dużą biegłością instrumentalną i wszechstronnym warsztatem wykonawczym, szeroką paletą kolorystyki dźwiękowej, włada też zróżnicowaną artykulacją w całym zakresie dynamiki. Doskonale radzi sobie z wyzwaniami intonacyjnymi przedstawionych pozycji repertuarowych. Śmiało zarysowuje przebiegi agogiczne, logicznie konstruuje frazowanie w oparciu o szkielet harmoniczny i schematy metro-rytmiczne, prawidłowo odczytuje formę poszczególnych części Sonat.

Współpraca kameralna współwykonawców jest wysokiej próby. Stopień zgrania i wzajemnego zrozumienia skrzypka i pianistki oceniam bardzo wysoko. Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo dobra realizacja przebiegów czasowych w poszczególnych utworach, zarówno w skali mikro jak i makro. Stopliwość brzmienia obu instrumentów, zrównoważona emisja oraz nieskazitelna intonacja skrzypka stanowi doskonałą przeciwwagę dla partii fortepianu, realizowanej ze zrozumieniem formy. Wykonawcy prezentują wysoki poziom kunsztu instrumentalnego, podkreślając zarówno założenia formalne utworu jak i wydobywając bogactwo faktury obu Sonat.

Rejestracja fonograficzna została wykonana bardzo starannie, również od strony technicznej, chociaż w moim egzemplarzu płyty CD pojawiły się trzaski na początku każdej ścieżki. Mam również wątpliwość, czy to nie equalizacja spowodowała szczególną, trochę spłaszczoną barwę skrzypiec na strunie G i D. Prawdopodobnie jest to jednak cecha specyficzna instrumentu i w żaden sposób nie jest zawiniona przez wykonawcę.

Gra **Pana mgr Maślanki** jest kolorowa, precyzyjna, pewna intonacyjnie i emisyjnie. Proporcje temp i generalny przebieg czasowy w utworach oceniam jako optymalny.

Wybór programu stanowiącego dzieło artystyczne został dokonany w sposób przemyślany, trafnie ilustrując przedstawioną przez Kandydata tezę w jej aspekcie zarówno artystycznym jak i naukowym. Starannie dobrany repertuar pozwala na prześledzenie problematyki doboru środków wykonawczych w możliwie szerokim aspekcie oraz stawia doktorantowi wysokie

wymagania zarówno w sferze warsztatowej jak i intelektualnej. Szczególnym walorem tego dzieła artystycznego jest przywrócenie pamięci potomnych zapomnianych dzieł polskiej kameralistyki skrzypcowej powstałych w czasach , gdy Polska jako państwo nie była już od wielu lat samodzielnym bytem politycznym na mapie Europy.

Pan mgr Paweł Maślanka przedstawia nam w części opisowej dzieła artystycznego ; w pierwszym gatunek Sonaty skrzypcowej w muzyce w aspekcie historycznym , następnie - w rozdziałach 2-5 - sylwetki kompozytorów i ich twórczość , by wreszcie zwięźliwie swoje wywody podsumowaniem i zakończeniem. Część pisemna dysertacji doktorskiej opatrzona jest stosowną bibliografią oraz streszczeniem w językach ; polskim i angielskim. Doktorant przedstawia nam konstrukcję poszczególnych utworów , przedstawia ich harmonikę, dokonuje trafnej analizy formalnej dzieł ilustrując swoje wywody właściwie dobranymi przykładami nutowymi.

Na wniosek jednego z recenzentów część opisowa dzieła artystycznego została przez doktoranta poprawiona , uzupełniona i rozszerzona. W związku z tym podlega ona ponownej ocenie. Pomimo wewnętrznego sprzeciwu jaki budzi u mnie pozostawienie w części opisowej dzieła artystycznego Sonaty Melcera , jej analizy i problematyki wykonawczej, jestem skłonny zaakceptować intencję autora pragnącego rozszerzyć bazę swoich badań. W poprzedniej recenzji ująłem to w sposób następujący:

„Tutaj z obowiązku recenzenta pragnę zasygnalizować ,że opis dzieła artystycznego powinien ściśle korespondować z uwiecznionym na nośniku elektronicznym nagraniem. Wobec powyższego, w wyniku skrócenia programu wyłącznie do dwóch Sonat: Żeleńskiego i Rutkowskiego, rozdział 5 dotyczący Sonaty G-dur Henryka Melcera , gdzie na 20 stronach autor dokonuje ciekawej i wyczerpującej analizy utworu , nie bardzo uzasadnia swoją obecność. Również ta sama uwaga dotyczy części Podsumowania (str 98-103) . Brak zasygnalizowanej powyżej korekty części opisowej dzieła sprawia , że czytając mamy wrażenie pewnego chaosu. Również zdaniem recenzenta to właśnie rozdział zatytułowany Podsumowanie powinien być osią części opisowej , bo właśnie tu doktorant przedstawia nam swoje rozwiązania interpretacyjne dokumentując je przykładami nutowymi. O ile dobrze pamiętam , to również deklaracje współwykonawców powinny zostać umieszczone w opisie dzieła artystycznego.“

Pozytywną zmianą jest pojawienie się rozdziałów: VI – w którym autor przedstawia problemy wykonawcze w Sonatach wspomnianych wcześniej trzech kompozytorów oraz rozdział VII – w którym dokonuje porównania badanych utworów z wybranymi Sonatami skrzypcowymi epoki postromantyzmu. Jest to spełnieniem również moich postulatów zawartych w poprzedniej recenzji. Podsumowanie uległo skróceniu z uwagi na przeniesienie części materiału do wspomnianych rozdziałów.

Obecny układ części opisowej dzieła jest zdecydowanie czytelniejszy a informacje w nim zawarte są pogrupowane logiczniej. W związku z tym wycofuję większość swoich wątpliwości zasygnalizowanych w poprzedniej recenzji. Mam nadzieję, że doktorant w czasie publicznej obrony przedstawi nam swoje racje i przekona nas całkowicie co do ich słuszności.

W chwili obecnej uważam, że praca doktorska p. Pawła Maślanki spełnia kryteria, jakie wyznaczamy dla tego typu działań naukowych.

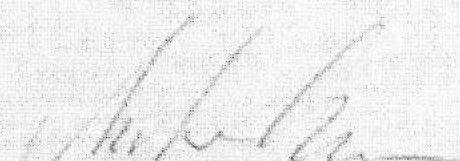
Pan mgr Paweł Maślanka, w opisie dzieła muzycznego posługuje się dojrzałym językiem; myśli formułuje jasno i czytelnie. Dla prezentacji poruszanych zagadnień używa właściwej terminologii fachowej. Praca jest starannie przygotowana i spełnia standardy pod względem edytorskim. Przypisy, cytowana literatura, przykłady nutowe oraz tabele i zestawienia wplecione w tekst pracy zostały prawidłowo wykonane co czyni z opisu pracy i dzieła artystycznego wartościowe przedsięwzięcie naukowo-artystyczne. Autor wykazał się dużą samodzielnością w prowadzeniu badań oraz formułowaniu wniosków. Jego praca jest interesującym przyczynkiem do teorii i praktyki kameralnego wykonawstwa skrzypcowego.

Konkluzja:

Reasumując należy stwierdzić, iż praca doktorska Pana mgr Pawła Maślanki, dzięki starannie opracowanym narzędziom badawczym i sztuce wykonawczej, rozwiązuje w sposób wyczerpujący przedstawioną problematykę. Na tym moim zdaniem polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że doktorant wykazał głęboką wiedzę teoretyczną, a także poprzez swoje umiejętności praktyczne udowodnił, że jest zdolny do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania art.13 ust.1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę doktorską Pana mgr Pawła Maślanki przyjmuję i wnioskuję o dopuszczenie jej do publicznej obrony.

prof. Mieczysław Szlezer